

МЕЂУНАРОДНИ НАУЧНИ СКУП

ДИНАМИКА САВРЕМЕНОГ ПРАВНОГ ПОРЕТКА

ТЕМАТСКИ ЗБОРНИК РАДОВА

2024.

Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

**ИНСТИТУТ ЗА КРИМИНОЛОШКА И СОЦИОЛОШКА
ИСТРАЖИВАЊА**

Београд

ИНСТИТУТ ЗА УПОРЕДНО ПРАВО

Београд

Међународни научни скуп
„ДИНАМИКА САВРЕМЕНОГ ПРАВНОГ ПОРЕТКА“

Универзитет у Приштини
Косовска Митровица
Правни факултет

Институт за криминолошка и
социолошка истраживања
Београд

Институт за упоредно
право
Београд

Међународни научни скуп

ДИНАМИКА САВРЕМЕНОГ ПРАВНОГ ПОРЕТКА
Тематски зборник радова

Међународни научни скуп „Динамика савременог правног поретка“ одржан је
24. и 25. маја 2024. године у Косовској Митровици на Правном факултету
Универзитета у Приштини.

Косовска Митровица, 2024.

Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

**ИНСТИТУТ ЗА КРИМИНОЛОШКА И СОЦИОЛОШКА
ИСТРАЖИВАЊА**

Београд

ИНСТИТУТ ЗА УПОРЕДНО ПРАВО

Београд

Међународни научни скуп
„ДИНАМИКА САВРЕМЕНОГ ПРАВНОГ ПОРЕТКА“

Издавачи

Универзитет у Приштини, Правни факултет
Лоле Рибара 29, 38220, Косовска Митровица, www.pra.pr.ac.rs

Институт за криминолошка и социолошка истраживања

Грачаничка 18, 11000, Београд, www.iksi.ac.rs

Институт за упоредно право

Теразије 41, 11103, Београд, www.iur.rs

За издавача

Проф. др Слободанка Перић, декан
Др Ивана Стевановић, директор
Проф. др Јелена Теранић Перишић, директор

Главни и одговорни уредник свих издања

Доц. др Душко Челић

Главни и одговорни уредник Међународног научног скупа

Проф. др Срђан Радуловић

Секретари Уређивачког одбора

Доц. др Мирјана Ђукић
Милица Миџовић, асистент
Анђела Нићифоровић, асистент
Бранко Шапоњић, асистент

Издавачки савет

Prof. Gabor Hamza, Ph.D.

Eötvös Loránd University, Full Member of the Hungarian Academy of Sciences,
Hungary

Prof. Barbara Novak, Ph.D.

Full professor, University of Ljubljana, Faculty of Law, Slovenia

Проф. др Горан Марковић

Редовни професор, Универзитет у Источном Сарајеву, Правни факултет, Пале,
Република Српска, Босна и Херцеговина

Prof. Ioan Batinas, Ph.D.

Associate Teacher, Babeş-Bolyai University, Faculty of History and Philosophy,
Cluj-Napoca, Romania

Prof. Valerio Massimo Minale, Ph.D.

Full professor, Università degli Studi di Napoli Federico II, Napoli, Italy

Prof. Victoria Serzhanova, Ph.D.

Habilitated Doctor of Juridical Sciences, Institute of Legal Sciences, Collegium of
Social Sciences, Rzeszow University, Poland

Међународни научни одбор

Prof. Tina Pržeska, Ph.D.

Full professor, Faculty of Law Iustinianus Primus, “Ss. Cyril and Methodius”
University in Skoplje, North Macedonia

Prof. Ante Novokmet, Ph.D.

Associate Professor, University „J. J. Strossmayer“ Osijek, Faculty of Law, Croatia
Проф. др Димитрије Ћеранић

Ванредни професор, Универзитет у Источном Сарајеву, Правни факултет,
Пале, Република Српска, Босна и Херцеговина

Prof. Maria Genrikhovna Reshnyak, Ph.D.

University of the MFA of Russia, Faculty of International Law Moscow State
University for International Relations (MGIMO)

Miklos Tihanyi, Ph.D.

Senior Lecturer, University of Public Service, Faculty of Law Enforcement,
Hungary

Чланови Уређивачког одбора из Републике Србије

Проф. др Андреја Катанчевић

Редовни професор, Универзитет у Београду, Правни факултет

Проф. др Борис Беговић

Редовни професор у пензији, Универзитет у Београду, Правни факултет

Проф. др Дарко Димовски

Редовни професор, Универзитет у Нишу, Правни факултет

Проф. др Дарко Симовић
Редовни професор, Криминалистичко-полицијски Универзитет у Београду

Проф. др Љубинка Ковачевић
Редовни професор, Универзитет у Београду, Правни факултет

Проф. др Предраг Димитријевић
Редовни професор, Универзитет у Нишу, Правни факултет

Проф. др Слободан Орловић
Редовни професор, Универзитет у Новом Саду, Правни факултет

Проф. др Емир Ћоровић
Ванредни професор, Државни Универзитет у Новом Пазару, Департман за правне науке

Др Милица Колаковић Бојовић
Виши научни сарадник, Институт за криминолошка и социолошка истраживања у Београду

Доц. др Драгана Ћорић
Доцент, Универзитет у Новом Саду, Правни факултет

Проф. др Владимир Боранијашевић
Редовни професор, Универзитет у Приштини - Косовска Митровица, Правни факултет

Проф. др Дејан Мирковић
Редовни професор, Универзитет у Приштини - Косовска Митровица, Правни факултет

Проф. др Јелена Беловић
Редовни професор, Универзитет у Приштини - Косовска Митровица, Правни факултет

Проф. др Олга Јовић Прлаиновић
Редовни професор, Универзитет у Приштини - Косовска Митровица, Правни факултет

Проф. др Бојан Бојанић
Ванредни професор, Универзитет у Приштини - Косовска Митровица, Правни факултет

Проф. др Драган Благић
Ванредни професор, Универзитет у Приштини - Косовска Митровица, Правни факултет

Проф. др Здравко Грујић
Ванредни професор, Универзитет у Приштини - Косовска Митровица, Правни факултет

Проф. др Огњен Вујовић
Ванредни професор, Универзитет у Приштини - Косовска Митровица, Правни факултет

Проф. др Саша Атанасов
Ванредни професор, Универзитет у Приштини - Косовска Митровица, Правни факултет

Проф. др Сузана Димић
Ванредни професор, Универзитет у Приштини - Косовска Митровица, Правни факултет

Доц. др Гордана Дамјановић
Доцент, Универзитет у Приштини - Косовска Митровица, Правни факултет
Доц. др Данијела Петровић
Доцент, Универзитет у Приштини - Косовска Митровица, Правни факултет
Доц. др Невена Миленковић
Доцент, Универзитет у Приштини - Косовска Митровица, Правни факултет

Дизајн корица
Проф. др Срђан Радуловић

Штампа
„Кварк“, Краљево

Тираж
50

ISBN 978-86-6083-095-3

Министарство науке, технолошког развоја и иновација Републике
Србије помогло је штампање овог Зборника.

Ставови и закључци изнесени у чланцима лични су ставови аутора и не изражавају мишљење Издавачког савета, Уредништва и организатора Међународног научног скупа „Динамика савременог правног поретка“.

САДРЖАЈ

РЕЧ УРЕДНИКА	15
--------------	----

ГРАЂАНСКОПРАВНА И ПОСЛОВНОПРАВНА НАУЧНА ОБЛАСТ

Др Владимир ЧОЛОВИЋ	19
ЖИВОТНО ОСИГУРАЊЕ И ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ	
Др Гордана СТАНКОВИЋ, др Владимир БОРАНИЈАШЕВИЋ	33
СТРАНКА У ФУНКЦИОНАЛНОМ СМISЛУ У ПАРНИЧНОМ ПОСТУПКУ	
Др Урош ЗДРАВКОВИЋ	51
ПРАВО НА РАСКИД УСЛЕД АНТИЦИПАТИВНЕ ПОВРЕДЕ УГОВОРА О МЕЂУНАРОДНОЈ ПРОДАЈИ РОБЕ	
Др Дарија МАРТИНОВ	69
САВРЕМЕНО РЕГУЛИСАЊЕ ИНСТИТУТА ИЗМЕНЕ ИЛИ РАСКИДА УГОВОРА ЗБОГ ПРОМЕЊЕНИХ ОКОЛНОСТИ У ПОЈЕДИНИМ ЗЕМЉАМА ЕВРОПЕ	
Др Његослав ЈОВИЋ	83
ОДНОС НАЧЕЛА ТЕРИТОРИЈАЛНОСТИ И ИСЦРПЉЕЊА ПАТЕНТА	

ЈАВНОПРАВНА НАУЧНА ОБЛАСТ

Др Јелена ЋЕРАНИЋ ПЕРИШИЋ	97
ДИФЕРЕНЦИРАНА ИНТЕГРАЦИЈА У ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ И ДИНАМИКА САВРЕМЕНИХ ПРАВНИХ ПОРЕДАКА	
Др Љубиша ДАБИЋ	111
ОДГОВОРНОСТ У ОБЛАСТИ ДРЖАВНЕ РЕВИЗИЈЕ	
Др Слободан ОРЛОВИЋ	143
ОД УСТАВНОГ ПОЈМА ДО НАДЛЕЖНОСТИ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	

Др Милош СТАНИЋ 157
УТИЦАЈ ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА НА РЕДЕФИНИСАЊЕ
КОНЦЕПТА ПОДЕЛЕ ВЛАСТИ У НАШЕ ДОБА

Др Драгана ДАБИЋ 171
ПРЕДЛОЗИ ЗА УСПОСТАВЉАЊЕ РЕГУЛАТОРНОГ ОКВИРА
ВЕШТАЧКЕ ИНТЕЛИГЕНЦИЈЕ НА МЕЂУНАРОДНОМ ПЛАНУ

Др Ивица ЛАЗОВИЋ 189
ПРОПИСИ О ДУЖНОЈ ПАЖЊИ У ЛАНЦИМА СНАБДЕВАЊА
И ЊИХОВ УТИЦАЈ НА ПОЛОЖАЈ РАДНИКА

Тијана КОВАЧЕВИЋ 201
ЗАШТИТА ОД ВЕРСКЕ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ НА МЕСТУ РАДА

Јована УТВИЋ 213
ЗНАЧАЈ СТРАТЕГИЈЕ НАЦИОНАЛНЕ БЕЗБЕДНОСТИ
ЗА СПОЉНУ ПОЛИТИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

КРИВИЧНОПРАВНА НАУЧНА ОБЛАСТ

Др Милица КОВАЧЕВИЋ, др Бранислава ПОПОВИЋ ЋИТИЋ,
Лидија БУКВИЋ 225
РОДИТЕЉСТВО И ЗАТВОР

Др Иван МИЛИЋ, Остоја КАЛАБА 237
ПРЕКРШАЈНА ОДГОВОРНОСТ И КАЗНЕ ЗА КРШЕЊЕ
ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ПОДАКА О ЛИЧНОСТИ

Стефан ГАЈИЋ 269
ЗАТВОРЕНИЦИ ИЗ ДАНСКЕ НА ИЗДРЖАВАЊУ КАЗНЕ
ЗАТВОРА У АП КОСОВО И МЕТОХИЈА

Ђорђе МАРЈАНОВИЋ 285
БОРБЕ ЖИВОТИЊА - ПОСЕБАН ОБЛИК КРИВИЧНОГ ДЕЛА
УБИСТВО И ЗЛОСТАВЉАЊЕ ЖИВОТИЊА ИЛИ СПОРТ?

ТЕОРИЈСКОПРАВНА И ИСТОРИЈСКОПРАВНА НАУЧНА ОБЛАСТ

Др Станка СТЈЕПАНОВИЋ, Симеон ПЕТКОВИЋ, Михаило ДАМЈАНОВИЋ	303
ОДНОС МИЛЕШЕВСКОГ ПРЕПИСА ЗАКОНОПРАВИЛА СВЕТОГ САВЕ И СКРАЋЕНОГ НОМОКАНОНА КОЈИ СЕ ЧУВА У НАЦИОНАЛНОЈ БИБЛИОТЕЦИ РУМУНИЈЕ КАО ИНВЕНТАР БРОЈ 340.	
Др Данило РОНЧЕВИЋ, др Мартин МАТИЈАШЕВИЋ, др Дејан КОСТИЋ	317
ДЕРОГАЦИЈА УСТАВА И НАРУШАВАЊЕ ХИЈЕРАРХИЈЕ ПРАВНИХ АКТА У КРАЉЕВИНИ СХС/ЈУГОСЛАВИЈИ – УРЕДБЕ КАО НАЧИН ВЛАДАЊА	
Др Сара МИТИЋ	327
ОРГАНСКИ ЗАКОНИ - СРЕДСТВО ДИНАМИКЕ ПРИМЕНЕ УСТАВА -правноисторијски осврт	
Николина СТАНКОВИЋ	343
ПРАВНИ ПОРЕДАК У НОРМАТИВНОМ СМИСЛУ	
РЕЦЕНЗЕНТИ	355
УПУТСТВО АУТОРИМА	357

РЕЧ УРЕДНИКА

Поштовани читаоци,

Правни факултет Универзитета у Приштини ове године обележава 63 године постојања и рада. Организација прославе јубилеја и дана факултета, сада већ традиционално, подразумева и одржавање Међународног научног скупа. Четрнаести скуп по реду организован је под називом „Динамика савременог правног поретка“ у сарадњи са Институтом за упоредно право и Институтом за криминолошка и социолошка истраживања из Београда.

Тема скупа, ауторима из земље и иностранства, била је нарочито инспиративна. Кроз суптилну анализу, аутори су читаоцима представили своја размишљања о раскораку који неминовно постоји између динамике друштвених односа и нормативне политике, разлозима због којих се он јавља, али и начинима за његово превазилажење. Искрено верујемо да у условима убрзане глобализације, дигитализације, упитног утицаја вештачке интелигенције, нарочито у пост-КОВИД друштву, објављени текстови имају велики, не само научни, већ и друштвени значај.

Зборник пред нама садржи двадесет један рад са врло разноврсним, али пажљиво одабраним темама.

Захваљујемо се суорганизаторима скупа, ауторима који су несебично поделили своје идеје, као и рецензентима који су пажљивим читањем допринели да радови појединачно, али и Зборник у целини, добију додатно на квалитету.

Проф. др Срђан Радуловић

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

34"20"(082)
34:004.7(082)

**МЕЂУНАРОДНИ научни скуп Динамика савременог правног поретка
(2024 ; Косовска Митровица)**

Тематски зборник радова / Међународни научни скуп Динамика савременог правног поретка, 24. и 25. маја 2024. године у Косовској Митровици ; [организовали] Институт за криминолошка и социолошка истраживања, Институт за упоредно право ; [главни и одговорни уредник Срђан Радуловић]. - Косовска Митровица : Универзитет у Приштини, Правни факултет ; Београд : Институт за криминолошка и социолошка истраживања : Институт за упоредно право, 2024 (Краљево : Кварк). - 359 стр. ; 24 cm

Тираж 50. - Реч уредника: стр. 15. - Напомене и библиографске референце уз текст. - Библиографија уз сваки рад. - Summaries.

ISBN 978-86-6083-095-3 (ПФ)

а) Право -- 21в -- Зборници б) Право -- Дигиталне технологије -- Зборници

COBISS.SR-ID 144792073

ISBN 978-86-6083-095-3

9 788660 183095 3